

Феята на

**Ирина Сардарева
изнася ръкоделия
за Япония и ще
покорява Изтока**

Икономиката ни ще живне, ако се противопоставим на това некупуване, на това свиване на потреблението, това неживеене. Мразя вайкането и думите „Не“, „Не може“, „Не трябва“, мислене като това, че трябва да спестяваме още и още, защото е голяма криза. В кризата винаги трябва да правиш две неща, да твориш много позитивно и силно, трябва да има производство, да има тонове нови идеи. Идва 2012 г. - ще има преобръщане към себе си, обновяване и ново мислене. Кризата означава, че вече не можем да живеем по стария начин. Отново трябва да се върнем към това, което сме загубили - да бъдем по-човечни в живота, в бизнеса, човекът трябва да бъде в центъра на Вселената, и да осъзнаем, че сме земяни.

ШАПКИТЕ

СВЕТЛАНА ЖЕЛЕВА

24-дневната стачка в БДЖ накрая аха да обърка бизнес плановете на най-известната дизайнерка на шапки у нас Ирина Саргарева. В последния петък от протеста била насрочена среща с японци в софийския ѝ офис. Преди това бизнесмените имали важни дела в Плевен и оттам ѝ позвънили вероятно, че има само един влак за София и няма как да дойдат в уреченото време. А срещата била важна - начало на сътрудничество, след като японците чули не една и две добри думи за бизнеса на Ирина в Страната на изгарящото слънце. Съдбата обаче си каза тежката дума и събра партньорите - вместо в 9 сутринта в 21 вечерта. Така че каквото има да става, то става.

Ирина обаче отдавна знае този житейски урок, който е научила с годините - че ако някъде съдбата трябва да се намеси, тя го прави неумолимо, че насила хубост не става, още по-малко по принуда изобщо нищо не се прави. Често животът ни се подрежда по начин, по който веднага не можем да разберем случващото се, изглежда ни безсмислено, безумно, дори несправедливо, струва ни се, че едва ли не сме на мястото си, а то е било заради нещо важно и съществено, което оценяваме по-късно.

Саргарева изнася за Япония ръкоделия с марката „Перото“ вече осма година - летени и бродирани изделия, всичките го

едно ръчна изработка. Шапките за износ са много по-малко, защото на един шанг не можеш да продаваш всичко. Японците имат свои правила в маркетинга. Всъщност там мол не са различни марки под един покрив, а събрани по стил, материали и изпълнение стоки. В Европа това предлагане е в различни варианти, редом с улица на платовете, на часовниците, на занаятите...

В края на януари и през март

гогодина в Париж всяка година започват големите търговски изложения, на които дизайнерката прави своите договаряния. Със заявки за целия свят. Така след Япония в картата на нейния бизнес влизат сключени договори за Франция, Италия, Дубай, Саудитска Арабия, Кувейт, Белгия. Тук, в Париж, преди 10 месеца зимната ѝ колекция бе купена за Хонконг и това е поредният ѝ търговски удар. Това е ново - китайците искат да бъдат различни. Светът в Азия - също.

В това голямо „еднообразието“, което предлагат дори световните марки и монобранг магазините разнообразието е в дефицит, твърди дизайнерката. Следва запитване и от Бразилия, човек никога не знае откъде ще изскочи още едно примамливо предложение. Но не тя е тази, която движи съдбата, а съдбата движи нея. И човек не трябва да ѝ се противопоставя.

Работя само с български производители

- Как сте организирали своята манифактура за плетива?

- Много голям е проблемът с намирането на български платове, особено на тензук. Тази година този артикул се оказа огромен проблем - или качеството му е много лошо, или фирмите, които го произвеждат, са спрели работата. А аз много държа да работя с български платове. Новата ми зимна колекция е направена изцяло с платове от Троян и от Казанлък. Първата пратка заминава на 15 януари за Япония, а след нея и за Саудитска Арабия.

- Колко хора участват в работата?

- Нямам голямо производство в самото ателие. Спрявам се с 3 шивачки, които са при мен постоянно. Останалите работят надомно. И когато трябва да се ушийт по-големи количества, ги давам в малки шивашки ателиета в София, което за тях е добре дошло. В тези случаи работя на ишлема. От платовете - най-харесвам преждата на Габрово и от Тетевен, които имам и свое ноу-хау - например ползвам български одеяла, които прекроявам и правя стилни палта с различни орнаменти. Има хора, които казват: „А, това не става“. Но аз имам друго виждане и правя от невъзможното възможно. И точно това често много бързо става моден пусък на сезона. Ако имате нещо да ми предложите,

казвам на българските производители, с удоволствие ще работя с вас. Защото, ако те са добре, и аз съм добре, ако те имат работа, и аз ще имам работа.

- Правите ли още ревиюта?

- Не, приключих с тях от 3 години, защото усилията, които трябва да вложа за всяко от тях, предпочитам да отида за нова колекция или просто да си отгъдна малко. На сезон пускам по 130 нови модела, като започна, не мога да спра.

- Мислите ли вече за школа?

- Нямам нищо против, но за съжаление точно сега нямам време да отгледя за тези хора. Трябва да си много по-солиден в бизнеса, а при мен все още нещата зависят изцяло от моята собствена креативност. Освен това някои от партньорите, с които работя, се опитват да откраднат мой модел и да „наводнят“ пазара с него, и такива неща продължават да се случват по нашите географски ширини.

Къщата на фантазиите

Отдавна Ирина Саргарева е извоювала признанието „Кралицата на шапките“. Шапките са „черешката“ в творчеството ѝ, те са първата ѝ любов. Преди години производството на шапки бяха сериозното перо в бюджета ѝ и дотираха ръководелната, сега е обратното. В кризата хората предпочитат да купуват модния аксесоар за 5 лева, а не за 120 лева и нагоре, колкото струват нейните шикозни модели. Напоследък разликата между сезоните се разми и това не е в полза на модистката. Масово българинът носи връхни дрехи с качулки, които са по-удобни. Хората с автомобили стават все повече и не носят шапки, а в малките градчета ползват модела, най-често изплетени от майсторските ръце на мама и баба.

Баловете отдавна не носят онези приходи като в добрите стари времена. Сезонът на шапките и официалните тоалети е къс - от март до октомври. Пазарът е много сив.

В криза модата винаги се скъсява, знае Ирина. След времена на финансови трусове в Европа и у нас кризата повлече минимализма. Сега обаче светът залитна по друсата крайност, която може да се нарече „пир по време на чума“ - злато и камъни излязоха на показ и са пиршество за околото. На този фон дойде еkleктика на стилове - модата, изморена от тичането и търсенето на нови идеи, се спря на пестри, ослепителни модели, носещи настроение, които внушават, че краят на света е далеч. Трябва да се живее с пълни шепи.